

FOTOSERIE Inzet innovatieve opsporingsmethoden

HARD TEGEN HENNEP

Werkvloer

In 2011 moet de grootschalige hennepcultuur in Nederland zichtbaar gereduceerd zijn. Dat is de ambitie van de Taskforce Georganiseerde Hennepcultuur die in de zomer van 2008 is ingesteld. Met behulp van innovatieve opsporingsmethoden wordt de internationale criminaliteit, die schuilgaat achter de wietcultuur, aangepakt. Want criminele samenwerkingsverbanden hebben een stevige vinger in de pap bij hennepkwekerijen en coffeeshops.

Een droognet voor de geknipte toppen van hennepplanten. Die kunnen daarna verhandeld worden. Soms worden alleen drogerijen aangetroffen, waar toppen te drogen hangen.

Fotografie: Pallieter de Boer

Tekst: Lynsey Dubbeld

De auteur is werkzaam bij het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid.

In april 2009 is in Nederland voor het eerst een speciale minihelikopter ingezet om illegale hennepcultuur op te sporen. De cannachopper kan door middel van geur- en beelddetectie vanuit de lucht hennepvelden en inpannige hennepkwekerijen traceren. Het onbemande toestel vliegt een paar uur door de lucht en verstuurt van daaruit direct camera-beelden van verdachte locaties naar een politiepост. Vervolgens kunnen politie en justitie besluiten tot een inval bij een schuur, zolder of maïsveld.

De cannachopper ademt de sfeer van hightech-politietoezicht en innovatieve opsporing. Dat is geen toeval. De opsporing en bestrijding van illegale hennepcultuur vereisen tegenwoordig het nodige James Bond-achtige vernuft. Want de wereld van hennepcultuur is het amateurisme van kleine zelfstandigen ver voorbij. Criminele netwerken ontwikkelen voortdurend nieuwe methoden om winstmarges te vergroten en tegelijkertijd uit het oog van politie en justitie te blijven.

Al in 2007 toonde onderzoek (*De wereld achter de wietteelt*) aan dat criminele samenwerkingsverbanden een belangrijke rol spelen in de cannabishandel. Deze internationaal opererende organisaties bieden

(Foto links)

De zogeheten hennepcontrainer is een verplaatsbare container waarvoor politiemensen de praktijk en gevaarlijke situaties van de hennepcultuur worden nagebootst. Ook moet hij bijdragen aan bewustwording van burgers en samenwerkingspartners van de gevaren van hennepcultuur.

telers toegang tot een ruime afzetmarkt. Criminele samenwerkingsverbanden kopen, verwerken en verhandelen grote hoeveelheden henneproducten die aan Nederlandse coffeeshops, maar vooral ook aan buitenlandse dealers worden verkocht. Zelfstandige hennep telers – die in hun eigen huis, in illegaal gehuurde bedrijfspanden of in woningen van bekenden een of meerdere kwekerijen uitbaten – vinden hun klanten daardoor niet alleen bij de lokale coffeeshop, maar ook bij criminele organisaties die, door internationaal te opereren, een ogenschijnlijk onverzadigbare klantenkring hebben.

Inmiddels wordt in meer dan 170 landen cannabis geproduceerd, meldde een Europees rapport eerder

dit jaar (*A Report on Global Illicit Drugs Markets 1998-2007*). De markten voor illegale drugs zijn veelal gefragmenteerd en sterk concurrerend: het is niet zo dat bepaalde grote dealers of kartels de markt domineren. Op basis van de (noodzakelijkerwijs beperkte) beschikbare data kan bovendien niet worden geconcludeerd dat het wereldwijde drugsprobleem in de afgelopen tien jaar minder ernstig is geworden, aldus de onderzoekers. De interventies tegen de productie en het transport van drugs hebben vooral geleid tot een verplaatsing van de productie en handel. Over de omvang van de wereldwijde wietproductie durven de auteurs van het rapport dan ook alleen maar te speculeren.

Vaststaat dat de cannabis die in Nederland wordt geproduceerd, in belangrijke mate terechtkomt in het buitenland. De handel verloopt via Nederlandse coffeeshops, die dagelijks duizenden drugstoeristen over de vloer krijgen. Daarnaast zijn er drugskoeriers die hun waar (die varieert van enkele honderden grammen tot tientallen kilo's) de grens overbrengen. Uit het *Nationaal Dreigingsbeeld 2008* van het Korps landelijke politiediensten blijkt dat vooral Engeland een populair exportgebied is. Naar dat buurland worden de zendingen met grote hoeveelheden nederwiet vaak gecombineerd met pakketjes andere (met name synthetische) drugs.

Volgens het landelijke Programma Aanpak Georganiseerde Hennepteelt, een recent initiatief van de Raad van Hoofdcommissarissen om de georganiseerde criminaliteit in de hennepeteelt tegen te gaan, gaat zeker 80 procent van de nederwiet de grens over. Met die handel is jaarlijks zo'n 2 miljard euro gemoeid. Witgewassen komt een groot deel daarvan terecht in de vastgoedmarkt. Deze witwaspraktijken, die verweven zijn met de cannabishandel, zijn een belangrijke reden dat de Board Opsporing van de Raad van Hoofdcommissarissen in 2008 is gestart met een programmatische aanpak op het gebied van hennepeteelt. Met het programma maakt de politie zich tot en met 2011 sterk om georganiseerde hennepeteelt

Een voorbeeld van een professioneel uitgeruste kwekerij, met in hoogte verstelbare lampenbakken en een afzuiginstallatie die de geurdeeltjes weghaalt. De hennepplanten zijn kunstplanten.

en -handel systematisch aan te pakken. De landelijke Taskforce Aanpak Georganiseerde Hennepsteelt, die in juli 2008 officieel is geïnstalleerd, ondersteunt en stimuleert die aanpak.

Ook het normaliseringsproces rond nederwiet moet worden doorbroken. In de publieke opinie wordt cannabis namelijk nog steeds geassocieerd met gemoedelijke coffeeshops en kleinschalige kwekerijtjes in de achtertuin van hippie-achtige woongroepen. Over de realiteit – waarin Nederland talloze buitenlandse drugsmarkten bedient, en bovendien ook expertise over drugsproductie exporteert naar nieuwe afzetgebieden – hoort het publiek te weinig. Het programmabureau Aanpak Georganiseerde

Hennepsteelt publiceert dan ook graag over de innovatieve werkwijzen van professionele hennepkwekers, die kleine plantages uitrusten met afzuigkappen om de verspreiding van hennepgeur te voorkomen, boobytraps plaatsen om ripdeals te voorkomen en zich met behulp van aircó's en dubbele wanden proberen te verbergen voor de cannachopper.

Dat de Nederlandse wietsteelt tegenwoordig onlosmakelijk verbonden is met grensoverschrijdende criminele samenwerkingsverbanden, staat volgens de experts namelijk als een paal boven water. Over de omvang van het geweld dat hiermee gepaard gaat, lopen de meningen uiteen. Het Programma-

Een Hotbox CO2 generator, die extra CO2 levert. Het verhogen van het CO2-gehalte moet de groei van de hennepplanten bespoedigen. Het gas kan duizeligheid veroorzaken.

bureau Aanpak Georganiseerde Hennepteelt stelt dat bij moorden, wapenhandel en witwaspraktijken meestal sprake is van een verband met de cannabiswereld. En intimidaties, ripdeals en liquidaties zijn in de hedendaagse hennephandel geen uitzondering.

Ook *De wereld achter de wietteelt* ziet ripdeals als een reëel risico voor exploitanten van kwekerijen. Maar van telers die onder dwang van maffia-achtige organisaties een kwekerij beheren – of zelfs in hun eigen woning vestigen – is volgens de onderzoekers nauwelijks sprake. Vanwege de aantrekkelijke handelsopbrengsten kunnen de drugsbazen namelijk altijd voldoende gegadigden vinden. Dat betekent in ieder

geval dat de cannachopper voorlopig dus werk genoeg zal hebben. <<

De website van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) biedt informatie over de aanpak van hennepeteelt en de regelgeving op dit gebied. In de CCV-wegwijzer voor een bestuurlijke aanpak van criminele praktijken (www.bestuurlijkhandhaven.nl) is een overzicht opgenomen van het bestuurlijke instrumentarium dat kan worden ingezet bij de aanpak van hennepeteelt. Voor meer informatie over de activiteiten van het CCV op het terrein van de bestuurlijke aanpak van hennepeteelt: Luuk Olsthoorn, telefoon 030 - 751 67 36, e-mail luuk.olsthoorn@hetccv.nl.

De wirwar van in elkaar geflanste elektriciteitsconstructies en transformatoren levert levensgevaarlijke situaties op. Brand door kortsluiting in woningen waar illegaal hennep wordt gekweekt, komt regelmatig voor.